

Příklad 1 Je dána funkce $\eta \in C([-\omega, 0])$. Definujme operátor $\mathcal{T} : C([0, T]) \rightarrow C([0, T])$, který funkci $I(t)$ přiřadí funkcí $Y(t)$ podle předpisu

$$Y(t) = \eta(0) \exp \left\{ \int_0^t -\gamma + \beta [1 - I(\tau) - \gamma \int_{-\omega}^0 \tilde{I}(\tau + u) du] dt \right\};$$

funkce $\tilde{I}(s)$ je definována jako $I(s)$ pro $s \in [0, T]$ a jako $\eta(s)$ pro $s \in [-\omega, 0)$.

(a) Ukažte, že pevný bod operátoru \mathcal{T} je právě funkce řešící rovnici

$$I'(t) = I(t) \left\{ -\gamma + \beta [1 - I(t) - \gamma \int_{-\omega}^0 I(t + u) du] \right\} \quad (\text{SIRS-del-2})$$

s podmínkou počáteční historie

$$I(s) = \eta(s), \quad s \in [-\omega, 0]. \quad (1)$$

(b) Ukažte, že pokud $\eta \geq 0$ a $\eta(0) \in [0, 1]$, pak $I(t) \in [0, 1]$ implikuje $Y(t) \in [0, 1]$ pro všechna $t \in [0, T]$.

(c) Ukažte konečně, že \mathcal{T} je kontrakce na podmnožině spojitých funkcí $I : [0, T] \rightarrow [0, 1]$, je-li T dosti malé.

Příklad 2 Uvažujme systém (SIRnS)

$$\begin{aligned} S' &= -\beta SI + \varepsilon R_n \\ I' &= \beta SI - \gamma I \\ R_1' &= \gamma I - \varepsilon R_1 \\ R_k' &= \varepsilon R_{k-1} - \varepsilon R_k, \quad k = 2, \dots, n. \end{aligned}$$

Dokažte Větu III.8: Nechť (S, I, R_1, \dots, R_n) je periodické řešení (SIRnS). Potom platí

$$R_k(t) = \gamma \int_{-\infty}^0 \frac{(\varepsilon|u|)^{k-1}}{(k-1)!} e^{\varepsilon u} I(t+u) du, \quad (2)$$

$$I'(t) = -\gamma I(t) + \beta I(t) \left[1 - I(t) - \gamma \int_{-\infty}^0 I(t+u) P(-u) du \right], \quad (3)$$

$$\text{kde } P(t) = \left[1 + \frac{\varepsilon t}{1!} + \dots + \frac{(\varepsilon t)^{n-1}}{(n-1)!} \right] e^{-\varepsilon t}.$$

A obráceně: je-li $I(t)$ periodické řešení rovnice (3), pak předchozí vztahy pro R_k dají (periodické) řešení původní soustavy (SIRnS).

Nápověda.

1 — Uvažte, že Y je řešení rovnice

$$Y(t)' = I(t) \left\{ -\gamma + \beta(1 - I(t)) - \gamma \int_{-\omega}^0 \tilde{I}(t+u) du \right\}$$

s počáteční podmínkou $Y(0) = \eta(0)$.

2 — Integrujte rovnici pro R_1 od τ do t . Limita $\tau \rightarrow -\infty$ (spolu s omezeností periodických řešení) dá (2) pro $k = 1$. Dále indukcí. Obráceně: (2) derivujte dle t , napravo integrujte per-partes.